

H p tác kinh t Trung Qu c – Châu Phi: M t trái tàn nh n

*Đ n đàn h p tác Trung Qu c-châu Phi l th 12 khai m c t i B c Kinh hôm 19/7/2012 cho th y m i quan tâm l n c a Trung Qu c v i l c đ a đen. .
REUTERS/Jason Lee*

Châu Phi đang thu hút s chú ý v i vòng công du c a Ngo i tr ng M Hillary Clinton, đ c cho là nh m đ i phó v i nh h ng ngày càng m nh c a Trung Qu c trên l c đ a này.

Báo Le Monde hôm nay, 07/08/2012 đã nhìn l i quan h Trung Qu c – Châu Phi đ ghi nh n tâm tr ng u t c a ng i lao đ ng châu Phi b các công ty Trung Qu c bóc l t.

Le Monde tr l i s ki n m t giám đ c ng i Trung Qu c c a m than Collum Coal, Zambia, đã b các th m t c gi n gi t ch t hôm th B y, 04/08, vì không ch u đ a ra m c l ng t i thi u cho công nhân.

T báo ghi nh n đây không ph i là l n đ u tiên đ n ra nh ng v b o đ ng nh m vào lãnh đ o

người Trung Quốc tại miền than này. Điều đó cho thấy là cách đi u hành của họ không hề tôn trọng quyền lao động.

Le Monde nhắc lại các số cũ đi n ra vào năm 2010, khi 2 lãnh đạo Trung Quốc của miền than đã bị truy tố vì đã ra lệnh bắt vào người bị u tình, làm 12 người bị th u ng. Theo tờ báo, thái độ ghét bỏ, bài Trung Quốc ngày càng gia tăng ở Zambia, vì họ hàng hóa giá rẻ đi n từ Trung Quốc tràn ngập thị trường nước này, khiến cho một số nhà th công nghệ tại đây phải ngừng hoạt động.

Thế nhưng Le Monde nhắc nhở là cho dù vậy, các chính quyền mới tiếp nhau ở Zambia vẫn ngừng người trong việc kiểm soát nghiêm ngặt hơn các công ty có vốn Trung Quốc, vì các số này tạo ra công việc làm và mang lại lợi ích qua xuất khẩu.

Trong bài xã luận, Le Monde cho rằng các số kiện trên là một trái tăn nhắc nhở cộng tác Trung Quốc - Châu Phi, nêu bật những rủi ro đi kèm theo tiến trình gia tăng đi u từ của Trung Quốc vào lục địa này.

Le Monde nhắc lại đánh giá của từng th ng Zambia, Michael Sata, người chỉ trích ng c n b ng quan hệ hai bên, và từng lên tiếng đánh giá là « đi u từ của Trung Quốc vào Zambia phải là con đường hai chiều ». Tờ báo cho là người trích ng M Hillary Clinton, nhân chuyến công du Châu Phi, hôm 01/08 vừa qua cũng không nói gì khác hơn.

Trung Quốc bị chỉ trích là chỉ biết trục lợi, cung cách đi u hành họ không mấy tốt, đi u từ và trợ giúp còn thi u minh bạch, không phù hợp với những chu n mực quốc tế.

Le Monde kết luận là để tránh các chỉ trích hiện nay, Bộ Kinh phải phải tìm cách bù khuyết thiếu sót, bằng cách bắt đi u tăng lợi ng th m Zambia.

Bộ c c trong t m nh m của Trung Quốc

« Bộ c c, vùng đất của sự thèm khát » : Dưới tựa đề trang nh t này, nh t báo Pháp La Croix hôm nay 07/08/2012 đã phân tích sâu về công cuộc cạnh tranh kinh tế ngày càng gay gắt hơn giữa các cường quốc để tranh giành tài nguyên thiên nhiên từng n m sâu d i các từng băng

vùng cực bắc địa cực, những hiện tượng đang diễn ra trên dãy núi, đặc biệt tại vùng Greenland, những sự kiện khí hậu biến đổi.

Tờ báo dành cho hai trang dài để nói về cuộc « Tận công của các công ty vào Bắc Cực », tại bên trang trong. Đó là các nước như Nga cho đến Hoa Kỳ, và có cả Trung Quốc.

Theo các tính toán, tài nguyên thiên nhiên vùng Bắc Cực vô cùng phong phú : không chỉ là dầu mỏ, chỉ chiếm khoảng 13% nguồn dầu mỏ thế giới, khí đốt chiếm 30% - mà còn có cả đất hiếm. Greenland, vùng đất lớn thuộc Đan Mạch ở Bắc Cực đang là trung tâm trong việc chuyển đổi khai thác tài nguyên còn lại của nguyên vẹn này.

Tuy thuộc Đan Mạch, những Greenland đã có quy chế tự trị từ hơn 30 năm nay, và từ năm 2009, đối với vùng Bắc Cực này có quy định cấp giấy khai thác tài nguyên của mình. Hiện nay khoảng 20 tập đoàn dầu khí quốc tế được phép thăm dò vùng ven biển Greenland.

Công việc thăm dò ngày càng diễn ra những biến đổi khí hậu biến đổi : mùa hè năm nay, theo quan sát của Nasa của Mỹ, 97% băng Bắc Cực đã tan chảy, nhanh gấp đôi so với thế kỷ trước. Theo giới khoa học của bao giờ Greenland lại nóng như trong vòng 15 năm nay, và thay đổi khí hậu rõ rệt là nhanh, nhanh hơn đến kinh ngạc.

Đối với các công ty kinh tế, sự kiện đáng ngại này mang lại cho họ cơ hội phát triển mới và phân giành ngay cho đến Greenland, tức là ở Bắc Cực.

Trong suốt qua, Châu Âu vẫn là một liên hệ với Greenland, vì đây là vùng thuộc Đan Mạch, thành viên của Liên Hiệp Quốc Châu Âu từ năm 1973.

Theo Châu Âu, hiện giờ họ tùy thuộc 100% vào đất hiếm mà tập Trung Quốc, do đó, đất hiếm tại Greenland sẽ là cứu cánh để Châu Âu thoát sự lệ thuộc hiện nay. Có điều, theo một số nhà quan sát, Greenland có vẻ thiên về Hoa Kỳ hay Canada hơn là Châu Âu.

Ngoài vấn đề tài nguyên kể trên thì Greenland còn nắm giữ 10% nguồn năng lượng thế giới, thêm một yếu tố để đối với nhóm này.

Là dĩ nhiên, bên cạnh Groenland, khu vực Bắc cực còn bao gồm những vùng đất của Nga, Hoa Kỳ, Canada, Iceland, hay các vùng lãnh thổ của các nước Na Uy, Phần Lan, Thụy Điển. Mỗi bên đều cân nhắc chiến lược tranh giành thế đứng, và hoạt động băng trôi sông băng lên.

Trung Quốc không che giấu tham vọng

Trong cuộc chạy đua này, La Croix cũng chú ý đến Trung Quốc, mà theo tờ báo, đang cho thấy có mặt « chiến lược chính phủ ». Trung Quốc vừa thông báo quy định đóng tàu phá băng đầu tiên cho các cuộc thám hiểm Bắc cực.

Chiến lược đóng băng Trung Quốc, những hợp tác với Phần Lan, sẽ bắt đầu hoạt động vào năm 2014.

Theo La Croix, Trung Quốc đã thực hiện 3 cuộc thám hiểm khoa học Bắc cực, lần đầu tiên vào năm 1999, kế tiếp là 2003 và 2006, và dự kiến thực hiện thêm 3 cuộc thám hiểm khác từ đây đến năm 2015.

Đối với nhật báo Pháp, từ những năm qua, Trung Quốc đã khẳng định ý muốn đóng một vai trò quan trọng hơn trong vùng này.

Dù rất chú ý đến tài nguyên, đặc biệt là dầu mỏ, những yếu tố mà Bắc Kinh quan tâm trước tiên hiện nay là vấn đề chuyên chế lâu thông.

Băng tan, mở ra hy vọng lưu thông hàng hải ở vùng cực Bắc này, và sẽ rút ngắn con đường đi từ Trung Quốc sang Châu Âu đến 6.400 cây số. Tàu nhớt sẽ chỉ còn một 22 ngày, thay vì 40 ngày theo đường hiện nay.

Nói một cách cụ thể hơn, theo La Croix, Trung Quốc hiện rất chú ý đến Iceland, để sẵn sàng để o này như một cảng quá cảnh cho tàu chở hàng của mình đi qua ngã Bắc cực.

Theo tờ báo, vào năm ngoái, qua trung gian của một nhà thầu địa ốc Trung Quốc, Bắc Kinh đã tìm cách mua 300 cây sồi vuông đất ở vùng phía Bắc Iceland, với lý do là để thực hiện một dự án du lịch. Tuy nhiên, khi biết đất là Trung Quốc muốn sẵn o như một cảng quá cảnh, thì chính quyền Iceland đã ngăn chặn việc mua bán đất nói trên.

Ngoài hai số kiện liên quan đến Trung Quốc trên Le Monde và La Croix, tờ ấn phẩm nhật báo Pháp hôm nay khá tốn mồm, thì hiệp định châu Âu chia rẽ cánh tả Pháp cho đến thời điểm này chỉ ng khoản Paris, với kết quả của các tập đoàn hàng đầu không quá tồi tệ.

Tuy vậy, hai chủ đề khá phổ biến trên các trang đầu báo Pháp hôm nay là Syria và số kiện robot « Curiosity » của Mỹ đã an toàn đáp xuống sao Hỏa hôm qua.

Thời điểm đào thoát : đến hiều của ngày tàn của chế độ al Assad ?

Chế độ Bashar al-Assad phải chăng bắt đầu phân rã ? Đây là câu hỏi mà tất cả các tờ báo đầu đất ra hôm nay, sau vụ Thời điểm Syria Riad Hijab cùng nhiều chủ sở hữu dân sự và quân sự trong chính quyền Bashar al Assad đào thoát ra nước ngoài vào hôm qua.

Nhật báo Libération nêu bật : « Bashar al-Assad bắt đầu thời điểm của mình bắt rồi ».

Tờ báo bình luận : « Các con chuột đang tháo chạy khỏi con tàu của chế độ Syria đang trong vòng điêu linh. Vụ đào tẩu của Thời điểm Riad Hijab là thêm một dấu hiệu cho thấy tình hình cô lập ngày càng tăng của ông Bashar al-Assad, ngay cả trong nội bộ của ông ».

Le Figaro cũng thừa nhận là việc Thời điểm Riad Hijab trốn là một thất bại to lớn của chế độ Damas, cho dù trong hệ thống quyền lực thực tế Syria, nội gia đình của ông thống al Assad nắm trọn quyền lực hành với các lãnh đạo của các quan tình báo khác nhau, ông Riad Hijab

không phải là một nhân vật sẽ hai đích thành.

Báo L'Humanité thì hỏi là liệu có đào thoát đó có « đánh dấu một bước ngoặt trong thảm kịch Syria hay không », một thảm kịch mà trong mười sáu tháng, đã giết chết hơn 20.000 người ?

Đi với tờ báo của đảng Cộng sản Pháp, « Chúng ta đều muốn thế, và điều đó rõ ràng là một di sản bị nhân loại, ba ngày sau cuộc biểu tình Liên Hiệp Quốc, nhưng không có Nga và Trung Quốc - một nghị quyết kêu gọi Tổng thống Bashar el-Assad từ chức.

Đây là một di sản bị nhân loại khi ta không còn một chút nghi ngờ nào về sự mong manh trên bình diện chính trị của một quy định mà còn có vũ khí để thi vị. Vấn đề là thời gian này vẫn có rất nhiều vũ khí. »

Curiosity đáp xuống sao Hỏa : Một thoáng quy định cho Hoa Kỳ

Trong lãnh vực khoa học, Le Figaro chào mừng 'kỳ công' của Mỹ trên sao Hỏa, Le Monde thì lại vì đã đáp xuống bề mặt sao Hỏa thành công, trong lúc Les Echos nêu bật nhiệm vụ của Curiosity là tìm dấu vết cuộc sống trên sao Hỏa.

Trang trong tờ báo còn chêm một hàng tít lớn : « Một kỳ công của Mỹ để tìm hiểu quá khứ của vì sao ».

Trong bài xã luận, tờ báo đưa « một khoanh khấc quy định », Les Echos cho là nên nhìn dưới nghĩa của quy định là khả năng thành công và áp dụng quy định của mình, thì quả là sẽ khiến Curiosity đáp xuống một cách chính xác, an toàn là một lần nữa minh họa quy định này của Hoa Kỳ.

Đây cũng là một tin vui rất có ích cho tổng thống Obama người đã chú tâm đưa nguồn tài chính của Nasa vào công cuộc nghiên cứu, hơn là tập trung vào các chuyện bay đưa người lên vũ trụ.

Curiosity mới là nhà thám hiểm mới của Mỹ trong lĩnh vực công nghệ học, chứng minh « quy trình mới » của Mỹ.

Nhưng Les Echos cũng cần báo cho đây có thể chỉ là « một khám phá quy trình » mà thôi, vì Trung Quốc, Nga, Châu Âu, Ấn Độ, cũng có những dự án không gian của họ.

Trung Quốc vừa qua đã chứng minh là họ đã nắm vững 3 yếu tố then chốt trong lĩnh vực không gian này : họ tiến hành phóng, việc ráp nối module và đưa người lên vũ trụ.

Trong phần kết luận Les Echos có phần mỉa mai, cho là có một điểm yếu công nghệ là Mỹ là vô địch trong lĩnh vực thông tin !

Còn trái đất đâu chứng kiến cảnh vui mừng của nhà khoa học Nasa, trong lúc đó thì có bao nhiêu người biết là họ tiến hành Ariane 5 (của Pháp), hôm nay năm vừa qua, đã thành công trong việc phóng lần thứ 50 liên tiếp của mình.